

Raportul Think Tankului G3A pe anul 2016. O diagnoză a mediului academic românesc prin Metarankingul Universitar G3A-2016

(2016 Report of the G3A Think Tank. An assessment of the Romanian academic field based on the University Metaranking G3A-2016)

DANIEL DAVID, ALEXANDRU CORLAN, PETRE FRANGOPOL

Notă: Think Tankul G3A (TT-G3A) este un Grup de Analiză, Atitudine și Acțiune în politica științei din România, creat în jurul Revistei de Politică Științei și Scientometrie – Serie Nouă, care anual, în luna decembrie, publică Raportul asupra mediului academic românesc. Primul Raport G3A a fost publicat în 2014, iar al doilea Raport în 2015. Acesta este al treilea Raport al TT-G3A (2016). Membrii TT-G3A sunt prezentați în Anexa 2. Daniel David, Alexandru Corlan și Petre Frangopol sunt coautori ai acestui Raport, în numele TT-G3A (autor corespondent: daniel.david@ubbcluj.ro).

In order to replicate the results of the University Metaranking-2016 (Andronesi...David et al., 2016) regarding the position of Romanian universities in international rankings (based on quintiles), we ranked Romanian universities based on their position in various academic international ranking of universities (based on deciles). Starting from the University Metaranking-2016 exercise, we included in our analysis the following international rankings: Academic Ranking of World Universities/ARWO; (2) Center for World University Rankings/CWUR; (3) Leiden Ranking/CWTS; (4) Performance Ranking of Scientific Papers of World Universities/PRSPWU; (5) QS-Top Universities Ranking/QS; (6) Scimago Institutions Ranking/Scimago; (7) Times Higher Education–World University Rankings/THE; (8) University Ranking by Academic Performance/URAP; (9) World's Best Universities Rankings/US-News. Out of about 92 Romanian universities (55-public universities and 37-private universities), 20 universities (all public universities) are visible in the University Metaranking G3A-2016. The top three (3) universities in the University Metaranking G3A-2016 are: (1) Babeș-Bolyai University; (2) University of Bucharest, and (3) Bucharest Politehnic University. In conclusion, switching from considering quintiles to deciles did not essentially change the metarankings of the Romanian universities.

Keywords: University metaranking, International university rankings, Top Romanian universities

1. Introducere

Recent, Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice a publicat Metarankingul Universitar-2016 (vezi Andronesi...David și colab., 2016).

Obiectivul Metaranking-ului Universitar-2016 a fost să identifice modul în care performează universitățile românești în clasamentele internaționale ale universităților și a fost realizat de către un *High Level Experts Group* stabilit de către minister (vezi Andronesi...David și colab., 2016).

Metarankingul Universitar-2016 a identificat două grupe (clustere) de universități românești. Prima grupă (cluster) include următoarele universități de excelență, cu vizibilitate și impact internațional (în ordinea din clasament) (vezi Andronesi...David și colab., 2016):

- (1) Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca;
- (2) Universitatea din București;
- (3) Universitatea POLITEHNICA din București;
- (4) Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași;
- (5) Universitatea de Vest din Timișoara.

A doua grupă (cluster) include următoarele universități cu vizibilitate internațională (în ordinea din clasament) (vezi Androneși...David și colab., 2016):

- (6) Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București;
- (6) Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca;
- (6) Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași;
- (7) Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași;
- (7) Universitatea POLITEHNICA din Timișoara;
- (7) Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca;
- (7) Universitatea „Transilvania” din Brașov;
- (8) Academia de Studii Economice din București;
- (8) Universitatea din Craiova;
- (8) Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați;
- (8) Universitatea Lucian Blaga din Sibiu;
- (8) Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara;
- (8) Universitatea din Oradea;
- (8) Universitatea „Ovidius” din Constanța;
- (8) Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești.

2. Obiective

Ținând cont de prestigiul și de impactul crescut în comunitate și în spațiul public al Metaranking-ului Universitar-2016, ne-am propus ca Raportul TT-G3A pe anul 2016 să fie o verificare a robusteții Metaranking-ului Universitar-2016, utilizând o metodologie complementară.

Într-adevăr, bazându-se pe clasamente internaționale, Metaranking-ul Universitar-2016 este unul dintre cele mai riguroase instrumente de evaluare a vizibilității și impactului universităților românești în aria internațională a educației și cercetării, cu potențiale implicații majore asupra politicilor academice din țară. De aceea, verificarea stabilității concluziilor lui este fundamentală.

Unii autori sunt comuni în cele două demersuri de analiză a mediului academic românesc: Metaranking-ul Universitar-2016 și Metarankig-ul Universitar G3A-2016.

3. Metodologie

În acest Raport am utilizat o metodologie ușor diferită de cea a Metaranking-ului Universitar-2016. Mai precis spus, în loc să ne focalizăm pe cvintile (cinci clase egale), așa cum s-a făcut în Metaranking-ul Universitar-2016, am utilizat decile (10 clase egale). În principiu, utilizarea decilelor ar putea reflecta mai nuanțat și discriminativ poziționarea universităților românești în clasamentele internaționale ale universităților.

Exact ca în Metarankingul Universitar-2016 (vezi Androneși...David și colab., 2016), am selectat pentru analiză și includere în Metarankingul Universitar G3A-2016 următoarele clasamente internaționale (cu ultimele date disponibile la 1 noiembrie 2016; vezi pentru linkurile spre aceste clasamente Anexa 1):

- (1) Academic Ranking of World Universities/ARWO (focalizat pe educație și cercetare);
- (2) Center for World University Rankings/CWUR (focalizat pe educație și cercetare);
- (3) Leiden Ranking/CWTS (focalizat pe cercetare);
- (4) Performance Ranking of Scientific Papers of World Universities/PRSPWU (focalizat pe cercetare);
- (5) QS-Top Universities Ranking/QS (focalizat pe educație și cercetare);
- (6) Scimago Institutions Ranking/Scimago (focalizat dominant pe cercetare);
- (7) Times Higher Education–World University Rankings/THE (focalizat pe educație și cercetare);
- (8) University Ranking by Academic Performance/URAP (focalizat pe cercetare);
- (9) World’s Best Universities Rankings/US-News (focalizat pe cercetare).

Din aceste nouă (9) clasamente incluse în analiză, doar unul – clasamentul THE – condiționează prezența în clasament de acordul universității analizate. Celelalte clasamente analizează universitățile în mod automat și independent și le includ în clasament, dacă depășesc un prag minimal al performanței academice.

Modalitatea de combinare a clasamentelor individuale Metaranking Universitar G3A-2016 a fost următoarea:

- Fiecare din clasamentele menționate mai sus au fost împărțite în zece (10) clase egale (decile), pe baza rangurilor.
- Universitățile localizate în diverse clase au primit puncte, după cum urmează: Clasa 1 - 10 puncte; Clasa 2 - 9 puncte; Clasa 3 - 8 puncte; Clasa 4 - 7 puncte; Clasa 5 - 6 puncte; Clasa 6 – 5 puncte; Clasa 7 – 4 puncte; Clasa 8 – 3 puncte; Clasa 9 – 2 puncte și Clasa 10- 1 punct.
- Fiecare universitate din România a primit un scor care reflectă suma punctelor primite, ca urmare a includerii acesteia în clasele clasamentelor analizate.

4. Rezultate

Rezultatele obținute sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1. Clasamentul universităților românești în Metarankingul Universitar G3A-2016.

Note: 1. Universitățile românești care nu se regăsesc în acest Metaranking nu sunt prezente în niciun clasament internațional analizat; 2. Universitățile situate pe aceeași poziție sunt trecute în ordine alfabetică; 3. În Metarankingul Universitar G3A-2016 apar și o serie de instituții academice non-universitare: pe poziția a 11-a apar Academia Română, Institutul de Fizică Atomică și Institutul de Științe Spațiale, iar pe poziția a 12-a apare Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare a Tehnologiilor Isotopice și Moleculare (poziția acestora în clasament trebuie interpretată în context, acestea nefiind instituții universitare, astfel că unele criterii/indicatori nu li se aplică).

Rang	Universitatea	Scor Total (Decile)
1	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca	20
2	Universitatea din București	15
3	Universitatea POLITEHNICA din București	13
4	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași	9
5	Universitatea de Vest din Timișoara	8
6	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	6
6	Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași	6
7	Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca	5
8	Universitatea POLITEHNICA din Timișoara	4
8	Universitatea Tehnică din Cluj Napoca	4
9	Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași	3
10	Universitatea „Transilvania” din Brașov	2
11	Academia de Studii Economice din București	1
11	Universitatea din Craiova	1
11	Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați	1
11	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu	1
11	Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara	1
11	Universitatea din Oradea	1
11	Universitatea „Ovidius” din Constanța	1
11	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	1

Tabelul 2 prezintă rezultatele obținute în Metarankingul Universitar-2016 (preluat din Andronesi...David și colab., 2016).

Tabelul 2. Clasamentul universităților românești în Metarankingul Universitar-2016.

Note: 1. Universitățile românești care nu se regăsesc în acest clasament nu sunt prezente în niciun clasament internațional analizat; 2. Universitățile situate pe aceeași poziție sunt trecute în ordine alfabetică.

Poziția în clasament	Universitatea	Scor Total (Cvintile)
1	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca	13
2	Universitatea din București	10
3	Universitatea POLITEHNICA din București	8
4	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași	7
5	Universitatea de Vest din Timișoara	6
6	Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București	3
6	Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca	3
6	Universitatea Tehnică Gheorghe Asachi din Iași	3
7	Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași	2
7	Universitatea POLITEHNICA din Timișoara	2
7	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca	2
7	Universitatea „Transilvania” din Brașov	2
8	Academia de Studii Economice din București	1
8	Universitatea din Craiova	1
8	Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați	1
8	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu	1
8	Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara	1
8	Universitatea din Oradea	1
8	Universitatea „Ovidius” din Constanța	1
8	Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești	1

5. Concluzii și discuții

Metarankingul Universitar G3A-2016 confirmă rezultatele Metaranking-ului Universitar-2016 elaborat de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice. Astfel, universitățile din prima grupă (clusterul 1) a Metarankingului Universitar-2016 se regăsesc exact în aceeași ordine și în Metaranking-ul Universitar G3A-2016 (vezi Tabelul 1). Universitățile din a doua grupă (clusterul 2) a Metaranking-ului Universitar-2016 se regăsesc aproximativ în aceeași ordine și în Metarankingul Universitar G3A-2016, cu ranguri ușor diferite (vezi Tabelul 1).

Așa cum se arată și în Metaranking-ul Universitar-2016 (vezi Andronesi...David și colab., 2016), ținând cont de caracterul incluziv al unora dintre clasamente (ex. Scimago), credem că Metaranking-ul Universitar G3A-2016 surprinde foarte bine universitățile românești cu vizibilitate internațională. Mai mult, așa cum am arătat în secțiunea de metodologie, opt (8) din cele nouă (9) clasamente analizate nu depind de dorința universităților de a fi incluse sau nu în clasamente, includerea fiind dependentă doar de performanța academică a universităților, analizată însă independent de acestea. Absența unei universități românești din aceste clasamente este cauzată de faptul că nu depășește un prag minimal de performanță academică stabilit de autorii clasamentului. Chiar clasamentul THE, singurul care solicită acordul universităților, îl solicită doar după o analiză de calitate. Altfel spus, o universitate nu se află în clasamentul THE: (1) din cauză că nu depășește un prag minimal de performanță academică stabilit de clasament (astfel încât nu a fost contactat de autorii clasamentului) sau (2) nu și-a dat acordul pentru a fi inclusă în clasament, deși a depășit pragul de calitate și a fost contactată de autorii clasamentului (caz în care universitatea este responsabilă de lipsa din clasament). Este

posibil ca unele universități să contacteze, din proprie inițiativă, autorii unor clasamente, caz în care pot fi înregistrate, dar nu vor fi incluse în clasament decât dacă depășesc pragul minimal de performanță academică.

În concluzie, coroborând aceste informații, considerăm că, în general, Metaranking-ul Universitar G3A-2016, prezentat în Tabelul 1, reflectă nu doar cum se văd universitățile românești în clasamentele internaționale ale universităților, ci și valoarea lor academică raportată la criteriile/indicatorii academici utilizați de aceste rankinguri.

Așa cum am spus mai sus, obiectivul Metaranking-ului Universitar G3A-2016 a fost să verifice validitatea Metarankingului Universitar-2016, validitate susținută de rezultatele din Tabelul 1. În plus, Metaranking-ul Universitar G3A-2016 are și o funcție de diagnostic, arătându-ne cum stau universitățile românești în clasamentele internaționale ale universităților (vezi Tabelul 1).

Limitele Metaranking-ului Universitar-2016, discutate detaliat în Raportul către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (vezi Andronesi...David și colab., 2016) se extind și asupra Metarankingului Universitar G3A-2016 și nu le mai reluăm aici. Reținem aici doar ideea că am inclus numai acele clasamente internaționale ale universităților care utilizează un scor global pentru evaluarea academică a universităților. În consecință, clasamentele dimensionale, cum este spre exemplu U-Multirank, nu au fost incluse în aceste analize. Argumentul principal împotriva includerii U-Multirank este că are o mare doză de subiectivitate, generată de faptul că oricine poate compara orice universitate cu orice altă universitate sau grup de universități, prin prisma a peste 31 de indicatori dinamici, rezultând, în principiu, mii de clasamente posibile. În ciuda acestor limite importante pentru o metaanaliză, credem că clasamentele dimensionale, precum U-Multirank, pot oferi informații relevante și complementare celor bazate pe scor global, pentru a înțelege comprehensiv profilul unei universități. De asemenea, nu s-au inclus alte clasamente, care nu au dominant indicatori academici (ex. Webometrics sau 4ICU) sau care nu sunt încă finalizate (ex. *Google Scholar Institutions*). Spre exemplu, în relația cu *Google Scholar Institutions*, autorii clasamentului Webometrics, care urmăreau utilizarea *Google Scholar Institutions*, observau în luna noiembrie 2016 că (vezi la <http://www.webometrics.info/en>): „...*This ranking is an experiment for testing the suitability of including GSC data in the Rankings Web, but it is still in beta...*”, adăugând că: „...*Google Scholar is working for extending the world coverage of the institutional profiles to (almost) all the academic organizations. Unfortunately their resources are limited and there is no final date for finishing the task...*”.

Nu facem în acest Raport alte analize și recomandări, dincolo de verificarea robusteții Metarankingului Universitar-2016 și a stabilirii diagnosticului mediului academic românesc. Încurajăm, însă, fiecare universitate din România să-și facă o astfel de analiză, rațională și nondefensivă, raportându-se la celelalte universități românești și la celelalte universități internaționale din clasamentele analizate. Singura recomandare de politică a științei pe care o facem este ca, dacă universitățile doresc să fie prezente în aceste clasamente, să-și pună de acord criteriile/indicatorii interni de evaluare și funcționare academică, cu cei de la nivel internațional, reflectați în clasamentele internaționale ale universităților. Lipsa unui punctaj bun în Metarankingul Universitar G3A-2016 (sau în Metaranking-ul Universitar-2016 elaborat de experții din cadrul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice) nu se datorează, în primul rând, dorinței unei universități de a participa sau nu în clasamentele internaționale (mai ales în condițiile în care 8 din cele 9 clasamente analizate aici nu țin cont de această dorință) - deși și lipsa acestei dorințe arată o cultură organizațională nestimulativă pentru competitivitate -, ci mai degrabă incapacității universității de a trece pragurile minimale de performanță academică stabilite de fiecare ranking în parte.

6. Referințe selective

Andronesi, O., Banabic, D., Buzea, C., David, D., Miroiu, A., Prisăcariu, A. și Vlăsceanu, L. (2016). *Raport asupra Exercițiului Național de Metaranking Universitar.2016*. High Level Experts Group – Raport pentru Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice (vezi pentru varianta online la <http://www.edu.ro/primul-exerci%C8%9Biu-na%C8%9Bional-de-metaranking-universitar-%E2%80%93-2016-concluzii-%C8%99i-recomand%C4%83ri-pentru>).

7. Anexe

Anexa 1 - Clasamentele universitare internaționale incluse în Metarankingul Universitar G3A-2016 (după Metarankingul Universitar-2016 – Andronesi...David și colab., 2016)

- (1) Academic Ranking of World Universities/ARWU (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://www.shanghairanking.com/>)
- (2) Center for World University Rankings/CWUR (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://cwur.org/>)
- (3) Leiden Ranking/CWTS (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <https://www.cwts.nl/>)
- (4) Performance Ranking of Scientific Papers of World Universities/PRSPWU (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://nturanking.lis.ntu.edu.tw/>)
- (5) QS-Top Universities Ranking/QS (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://www.topuniversities.com/university-rankings>)
- (6) Scimago Institutions Ranking/Scimago (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://www.scimagoir.com/>)
- (7) Times Higher Education–World University Rankings/THE (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings>)
- (8) University Ranking by Academic Performance/URAP (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://www.urapcenter.org/2016/>)
- (9) World's Best Universities Rankings/US-News (vezi pentru criterii/indicatori și poziționarea universităților românești la <http://www.usnews.com/education/best-global-universities>)

Anexa 2 – Membrii Think Tankului G3A

Experții care fac parte din *Think Tank-ul* G3A sunt:

- Prof. univ. dr. Daniel David, Universitatea „Babeș-Bolyai” (UBB) din Cluj-Napoca și Icahn School of Medicine at Mount Sinai, New York, SUA; Co-coordonator al TT-G3A;
- Prof. dr. Livius Trache, Director științific, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH) și Texas University, SUA; Co-coordonator al TT-G3A;
- Prof. univ. dr. ing. Petre T. Frangopol, membru de onoare al Academiei Române, Profesor consultant, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, redactor șef al RPSS, Secretarul științific al TT-G3A;
- Acad. prof. univ. dr. Marius Andruh, Universitatea din București (UB)/Academia Română;
- Acad. prof. univ. dr. ing. Dorel Banabic, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca/Academia Română;
- Acad. prof. univ. dr. Viorel Barbu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC)/ Academia Română;
- Acad. prof. univ. dr. ing. Emil Burzo, UBB, Cluj-Napoca/Academia Română;
- Prof. univ. dr. Vasile Brînzănescu, Institutul de Matematică „Simion Stoilow” din București;
- Prof. univ. dr. Valentin Cojanu, Academia de Studii Economice din București;
- Dr. Alexandru Corlan, Spitalul Universitar de Urgență București/Asociația Ad-Astra, redactor șef adjunct al RPSS;
- Prof. univ. dr. Mircea Dumitru, rector UB, București, membru corespondent al Academiei Române;
- Prof. univ. dr. Romiță Iucu, prorector UB, București;
- Prof. univ. dr. Voicu Lupei, INFLPR, membru corespondent al Academiei Române;
- Prof. univ. dr. Petru Matusz, Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara;
- Acad. prof. univ. dr. Doru Pamfil, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca/Academia Română;
- Acad. prof. univ. dr. Ioan Aurel Pop, rector UBB, Cluj-Napoca/Academia Română;
- Prof. univ. dr. ing. Ion M. Popescu, Universitatea POLITEHNICA din București;

- Prof. univ. dr. Irinel Popescu, Universitatea „Titu Maiorescu” din Bucuresti și Institutul Clinic Fundeni, membru corespondent al Academiei Române;
- Acad. prof. univ. dr. Octavian Popescu, UBB, Cluj-Napoca și Director al Institutului de Biologie al Academiei Române din București/Academia Română;
- Dr. ing. Dumitru Dorin Prunariu, cosmonaut, ROSA, membru de onoare al Academiei Române;
- Acad. prof. dr. Anca Sima, Institutul de Biologie și Patologie Celulară „Nicolae Simionescu”, membru corespondent/Academiei Române;
- Prof. Univ. dr. Cristian Silvestru, UBB, Cluj-Napoca, membru corespondent al Academiei Române;
- Dr. Ioan Ursu, secretar științific al IFIN-HH;
- Dr. Florin Vasiliu, director științific, Institutul Național de Cercetare pentru Fizica Materialelor;
- Prof. univ. dr. ing. Lucian Vințan, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu;
- Acad. prof. univ. dr. Victor Voicu, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București/Academia Română.

Autor corespondent: daniel.david@ubbcluj.ro